

نشانه شناسی فرهنگی نقوش ترسیم شده بر روی سازهای کوبه ای کمانه دار استان کرمان: منطقه عنبر آباد

* پونه فردوسی پور

کارشناس ارشد پژوهش هنر، کرمان، میدان کوثر، محوطه شهرداری، کتابفروشی طاقچه، 7618689159
poune.ferdosipour@gmail.com

چکیده

هدف مقاله حاضر نشانه شناسی نقوش ترسیم شده بر روی سازهای کوبه ای کمانه دار استان کرمان با تاکید بر نظام های نشانه شناختی در بستر فرهنگ قومی منطقه ی عنبرآباد و بررسی آن در زمینه ی فرهنگی آن است. کرمان پهناورترین استان ایران است که گنجینه ای است از فرهنگ ها و خرده فرهنگ های بومی که متاسفانه به دلایلی توجه ای لازم و در خور را به همراه نداشته است. موسیقی نواحی استان کرمان یکی از بکرترین و متنوع ترین انواع موسیقی در کشور است. در این نوشتار سعی شده است با تکیه بر نظریات مطلعین و رسامان بومی به نشانه شناسی نقوش سازهای کوبه ای کمانه دار استان کرمان پرداخته شود. روش تحقیق در این پژوهش به روش تحلیلی توصیفی، روش میدانی و روش کتابخانه ای بود. در روش تحلیلی توصیفی به دنبال چگونگی پیدایش نقوش روی سازهای کرمان بوده ام و نیز به مطالعه و واکاوی ویژگیها و صفات و ارتباط بین سازها و فرهنگ مردم جنوب کرمان پرداخته ام. در روش میدانی به ثبت گرافیکی نقوش روی سازهای کوبه ای در بستر فرهنگ قومی جنوب کرمان پرداخته شده. در روش تحقیق مصاحبه با مطلعین، پژوهشگران و هنرمندان نواحی در دستور کار بوده است. در روش کتابخانه ای به جستجوی پیشینه ی تاریخی و فرهنگی منطقه و نیز مطالعات نظریه های نشانه شناسی بوده ام. سپس از آن جا که استفاده هر پژوهشی مبتنی بر تعاریف صحیح از مبنای نظری آن پژوهش است، تعریف مهمترین واژه ها و اصطلاحات رادر مبحث نشانه شناسی، فرهنگ، و نشانه شناسی فرهنگی توضیح داده ام. نقوش این سازها ارتباطی مستقیم با طبیعت پیرامون نوازنده ها دارد که ماحصل نگاه انتزاعی آنها به هستی است. علاوه بر آن این نقوش دارای عناصر و اجزای می باشند و علاوه بر بازنمون ساختن فرهنگ قومی خاص، معنای خاص خود را دارند.

واژه های کلیدی: نشانه شناسی فرهنگی، ساز کوبه ای کمانه دار، دهل، جَرّه، دست چاپ، چوبازی